

Lovforslaget Paragraffer, de stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Vilhelm Rasmussen): I Betragtning af det sene Tidspunkt, paa hvilket denne Sag kommer for, skal jeg gøre mig Umage for at fatte mig i største Korthed, hvad jeg saa meget lettere kan, som der jo i Betænkningen — som Tingets ærede Medlemmer kender — er givet en udførlig Begrundelse for de Ændringsforslag, der er stillet af Ministeren og tiltraadt af et Flertal. Jeg skal derfor nøjes med at gøre nogle Bemærkninger angaaende enkelte særligt betydningsfulde Ændringsforslag.

Jeg vil begynde med at nævne Ændringsforslag Nr. 161 til § 53 og Konsekvensen af dette Forslag: Ændringsforslag Nr. 162. Dette Ændringsforslag gaar ud paa at bibeholde den sønderjydske Ordning, medens det jo i Lovforslaget var foreslaaet at foretage Ændringer i denne Ordning. Det forekommer mig af 2 Grunde heldigt, at hele Udvalget har kunnet slutte sig til Ministeren, hvad dette Forslag angaar. For det første, fordi Befolkningen i Sønderjylland saavidt mig bekendt er vel tilfreds med den Ordning, man nu i en Aarrække har haft, og for det andet, fordi man ved at bevare den sønderjydske Ordning sideløbende med den, der maatte blive Resultatet af det foreliggende Lovforslag, kommer til paa Skolevæsenets Omraade at foretage et storstilet Forsøg, et ganske objektivt Forsøg, ved hvilket man faar Lejlighed til at se, om begge disse Ordninger hver for sig paa hver sit Sted kan føre til betydningsfulde Fremskridt i den danske Folkeskole, eller — hvad der ogsaa er muligt — om den ene af dem viser sig den anden helt overlegen. Alt efter de Erfaringer man gør, vil Lovgivningsmagten da en Gang i Fremtiden kunne foretage Forandringer, for saa vidt den anser det for rigtigt.

Jeg skal dernæst lige nævne det Ændringsforslag, der gaar ud paa, at det kun er i Købstadkommuner, Kommunalbestyrelsen har Kaldsret. Ændringsforslag Nr. 49 til § 14 ændrer derimod det oprindelige Forslag derhen, at det i Landkommunerne bliver Skoleraadet, der faar Kaldsret. Ministeren har formentlig Ret i den Betragtning, at Forholdet i de snævrere Kredse kan gøre det ønskeligt, at man foreløbig begrænser sit Forsøg med Hensyn til at lægge Kaldsretten direkte hos Befolkningen

til de større Kredse i Købstæderne, medens man derimod lader Skoleraadet have Kaldsretten ude i Landkommunerne.

Et Ændringsforslag, som jeg tillægger ganske overordentlig stor Betydning, er Ændringsforslaget under Nr. 10. Dette Ændringsforslag gaar ud paa at udvide Forældreraadet, der oprindeligt var foreslaaet at skulle bestaa af 3 Medlemmer, til at tælle 4. Derved vinder man for det første, at der kan tilvejebringes $\frac{3}{4}$ Majoritet i Sager, hvor der kræves $\frac{3}{4}$ Majoritet; dernæst vil det betyde, hvad jeg lægger megen Vægt paa, at man skaber større Autoritet, større Anseelse hos Forældreraadet, og endelig for det tredje vil det gøre det *noget* lettere at faa indvalgt Kvinder i Forældreraadet, hvad jeg for min Del tillægger den allerstørste Betydning, thi Kvinden har en ganske overordentlig stor Opgave i Hold til denne Lov gennem sin Deltagelse i Skolens Styrelse og Tilsyn. Og da man i vore Dage i det hele taget kalder paa Kvindernes Medvirken i det offentlige Livs Anliggender, ser jeg, som sagt, med Glæde, at denne lille Ændring gør det noget lettere, end det uden den vilde have været, i større Tal at faa Kvinder ind i Landets Forældreraad.

Derimod er der jo ikke i Flertallets Forslag — heller ikke i Ændringsforslaget — nogen Bestemmelse om at indføre fødte Medlemmer, saaledes som de to ærede Mindretal foreslaar det. Jeg kan ikke andet end beklage, at Mindretallene paa dette Punkt i saa høj Grad afviger fra Tidens Aand, og for Venstrepartiets Vedkommende endogsaa fra en glansfuld Fortid, naar man nu prøver paa at bevare Præsten som født Medlem og Provsten som født Medlem af de Institutioner, i hvilke de i Øjeblikket i Kraft af gældende Lov sidder, dog naturligvis med den Forskel, at Præsten i Landkommunerne ikke blot er født Medlem, men desuden Formand for Kommissionen.

Jeg finder, at det er højst mærkeligt, at man, naar man kalder saa stærkt, som man gør det i dette Lovforslag, paa Forældrene, da ikke kan se, at det er inkonsekvent at bevare fødte Medlemmer som tilsynsførende i Skolen, i Særdeleshed da disse fødte Medlemmer ikke i Kraft af deres Uddannelse har særlige Kvalifikationer til at øve et Tilsyn og give en Vejledning af pædagogisk Art.

Det forekommer mig ogsaa, at man ved at kræve, at Gejstligheden skal træde ind i Myndighederne som fødte Medlemmer, i Grunden viser en Mistillid til Gejstligheden. Der er nemlig ingen, som vil hindre de gejst-